

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 01-00-41 02.08.2019
/моля цитирайте при отговор/

до

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КП-903-10-2
дата 20.08.2019 г.

Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: Проект на доклад за второ гласуване на законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, изготвен от Комисията по правни въпроси на Народното събрание

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с проекта на доклад за второ гласуване на законопроект № 954-01-11 от 28.02.2019 г. за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ГПК), бих искал да представя на Вашето внимание становището на Министерството на правосъдието по него:

Законопроектът цели да отговори на препоръките на Европейската комисия /ЕК/ от 24.01.2019 г., съдържащи се в официалното уведомително писмо за образуване на процедура за нарушение № 2018/4083, които се отнасят до констатирано от ЕК несъответствие между посоченото от нея национално процесуално законодателство с *Директива 93/13/EИO на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори*, като се постигне по-добра защита на дължника в заповедното производство чрез различни средства, едни от най-важните от които са служебната проверка на съда за съществуването на неравноправни клаузи в договорите с потребителите и удължаване на сроковете за защита на дължника.

Този законопроект обединява проектите, подгответи от Министерството на правосъдието, от Омбудсмана на Република България и от Министерството на икономиката, като предложението за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс на Омбудсмана и на Министерството на правосъдието в преобладаващата си част по същество не се различават. Министерството на правосъдието обаче въразява категорично срещу **предложението вариант 2 на § 8**, тъй като по своята същност заповедното производство има за цел да осигури бързо и ефективно събиране на вземания, които са безспорни. Само оспорване на задължението от дължника, което е подкрепено от писмени доказателства или обезпечение, представлява действително, а не формално оспорване на задължението. С оглед на това предложението всяко подадено възражение да води до спиране на изпълнението е неприемливо. Подобно изменение на закона би променило логиката на заповедното производство като алтернатива на воденето на исково производство. В резултат

заповедното производство ще стане непривлекателно за кредиторите, които ще бъдат принудени при всяко подадено формално възражение да водят исково производство. Дължниците от своя страна ще бъдат принудени да понесат повече съдебни разноски, включително по-високи държавни такси, депозити за експертизи, адвокатски възнаграждения и други. Увеличаването на броя на исковите производства за сметка на заповедните би довело и до увеличаване на натовареността на съдилищата. Намаляването на натовареността на съдилищата е заложено като проектна стратегическа цел на Висшия съдебен съвет в изпълнение на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система.

Във връзка с посоченото Министерството на правосъдието поддържа предложението си относно действието на подадено възражение срещу заповед за изпълнение (вариант 1 на § 8). Считаме, че предложените от наша страна изменения на разпоредбата на чл. 420 от ГПК ще създадат допълнителни предпоставки за реална защита на правата на дължника, който е потребител, а именно: ограничаване на възможната гаранция като условие за спиране на изпълнението до размер не по-голям от една трета от размера на задължението и изрично предвиждане, че съдът може да спре изпълнението, ако искането за спиране или частната жалба се основава на съществуването на неравноправна клауза в договор с потребителя. По този начин се съобразяват и препоръките на ЕК за осигуряване на по-висока степен на защита на правата на потребителите.

По отношение на предложението от народните представители по законопроекта, постъпили между първо и второ четене, считаме, че по-голямата част от тях отговарят на препоръките на ЕК и могат да бъдат използвани за усъвършенстване на разпоредбите, залегнали в първоначалния законопроект. Независимо от това, изразяваме опасения срещу предложението по § 8 (чл. 420, ал. 2, т. 2 от ГПК) относно връщането на изискването за „убедителност“ на писмените доказателства. Това изискване беше заличено с новата редакция на чл. 420, ал. 2 от ГПК от 2017 г. (ДВ, бр. 86 от 2017 г.). В официалното уведомително писмо от 24.01.2019 г. ЕК е изразила положително отношение относно отпадането на изискването за убедителност на писмените доказателства, поради опасността от създаване на прекалено голяма дискреционна власт при преценката за спиране на изпълнението от съда. В тази връзка считаме, че направеното предложение по § 8 (чл. 420, ал. 2, т. 2 от ГПК) не следва да бъде подкрепено.

По отношение на предложението, свързани с промени в Закона за потребителския кредит и Закона за кредитите на недвижими имоти на потребители, Министерството на правосъдието счита, че следва да се поисква становището на министъра на икономиката, в чийто ресор е регулирането на правоотношенията, свързани с потребителите.

